वाच्यं। उत्तामकादावनैकान्तिकत्वात्। एवंविधोऽर्थ एवंविधार्थ-बोधक एवंविधार्थत्वाद्यन्नैवं तन्नैवमित्यनुमानेऽपि आभासस-मानयोगक्षेमो हेतुः। एवंविधार्थत्वादिति हेतुना एवंविधा-निष्टार्थसाधनस्याप्युपपत्तेः। तथा यत् "दृष्टिं हे प्रतिवेशिनि क्षणमिहाप्यस्मदित्यादौ" नलग्रन्थीनां तनूलिखनं एकाकितया च स्रोतोगमनं तस्याः परकामुकोपभोगस्य लिङ्गिनो लिङ्ग-मित्युच्यते तच्च तत्रैवाभिहितेन स्वकान्तस्नेहेनापि सम्भवतीति अनैकान्तिको हेतुः। यच्च "निःशेषच्युतचन्दनमित्यादौ" दूत्यास्तत्कामुकोपभोगोऽनुमीयते तत्किं प्रतिपाद्यया दूत्या तत्कालसन्निहितैर्व्वान्यैः तत्काव्यार्थभावनया वा सहृदयैः। आद्ययोर्न्न विवादः। तृतीये तु तथाविधाभिप्रायविरहस्थले व्यभिचारः॥ ननु वक्त्राद्यवस्थासहकृतत्वेन विशेष्यो हेतुरिति न वाच्यं। एवंविधव्याप्त्यनुसन्धानस्याभावात्। किञ्चैवंविधानां का-व्यानां कविप्रतिभामात्रजन्मनां प्रामाण्यानावश्यकत्वेन सन्दि-ग्धासिद्धत्वं हेतोः। व्यक्तिवादिना चाधमपदसहायानामेवैषां पदार्थानां व्यञ्जकत्वमुक्तं तेन च तत्कान्तस्याधमत्वं प्रामाणिकं न वेत्यपि कथमनुमानं। एतेनार्थापत्तिवेद्यत्वमपि व्यञ्ज्यानाम-पास्तं। अर्थापत्तेरपि पूर्व्वसिद्धव्याप्तिच्छायामुपजीव्यैव प्रवृत्तेः। यथा।

"यो जीवति स कुत्राप्यवतिष्ठते जीवति चात्र गोष्ठ्यामविद्य-मानश्चैत्र इत्यादि"॥

किञ्च वस्त्रक्रयादौ तर्ज्जनीतोखनेन दशमङ्ग्यादिवत्सूचन-